

Pravilnik

Zbora gradskih vatrogasaca Rijeka

Čl. 1

osnivanje Vatrogasnog zbora

§ : 1

Zbor Gradskih vatrogasaca Vazda vjernog grada Rijeke osnovan je temeljem Zaključka Slavnog gradskog vijeća br. 11 od 26. siječnja 1863.

Ovaj Zbor stoji na raspoložbi Gradskom magistratu, kome je izravno podređen, a zadužen je za nadgledanje sprovođenja važećeg *Pravilnika o zapaljivim materijama* br. 5508 od 30. listopada 1859. i za pružanje pomoći pri sprečavanju širenja, te gašenju požara.

§ : 2

Vatrogasni zbor čine:

1 vatrogasni zapovjednik
1 strojar pridružen Zboru
10 redovnih vatrogasaca i
20 pomoćnih vatrogasaca
svoga 32 čovjeka, broj kojih se može povećati u skladu s potrebama.

§ : 3

Vatrogasnom zboru stoje na raspolaganju dva vatrogasna spremišta ispod zgrade kazališta¹, opremljena strojevima i priborom nužnim za gašenje vatre i određuje se ovo sjedište kao glavno mjesto okupljanja.

§ : 4.

Vatrogasni zapovjednik jedini je zapovjednik Vatrogasnog zbora, ali je podređen Gradskom magistratu.

On je stoga odgovoran ne samo za dobar rad Vatrogasnog zbora, nego u granicama zakona, i za sve predmete ili strojeve koji su mu bili i koji će mu još naknadno biti povjereni, o kojima će voditi točan evidencijski upisnik iliti inventar, upisujući od zgode do zgode svako umanjenje ili uvećanje s naznakom odnosno Odluke i povoda, da bi bio u stanju na svaki zahtjev i u svakom času položiti račun za sve i iskazati realno stanje.

¹Riječ je o tzv. Adamićevom kazalištu, koje je do 1885. bilo na mjestu sadašnje zgrade Palazzo Modello. Formulacija nije posve jasna - radi li se o prostorijama ispod same zgrade (podrum) ili u blizini. Tada s koje strane?

On će biti jedini zapovjednik i u slučajevima požara, mada uvijek podređen Gradskom magistratu.

Dužnost Vatrogasnog zapovjednika bit će i nadgledanje javnih priredbi, kao i organiziranje, s odnosnim majstorom dimnjačarem i uz pomoć vatrogasaca, čestih obilazaka kuća, tavana i skladišta, pogotovo onih u kojima se nalaze tvornice, peći i zanati koji trebaju jače vatre, a jedamput godišnje svih zgrada u Gradu, s ciljem otkrivanja kršenja *Pravilnika o zapaljivim materijama*, o čemu će, po otkrivanju, hitno sastaviti zapisnik stanja i predati ga uz izvještaj bez odlaganja, na znanje Gradskom magistratu.

§ : 5.

Budući je Vatrogasni zbor izravno podređen Gradskom magistratu, Vatrogasni zapovjednik koji njime zapovjeda, organ je putem kojega će prvi usmeno, ili u pismenu obliku, izdavati svoje zapovjedi ili odluke, tako da Vatrogasni zapovjednik mora voditi jedan upisnik za sve zapovjedi i odluke koje mu u pisanom ili štampanom obliku pristignu, kao i za sve izvještaje koje će podastrijeti Magistratu, označivši svaki akt odnosnim tekućim brojem.

On će skrbiti o svemu nužnom za poštivanje odredbi ovog Pravilnika; u hitnim nepredviđenim slučajevima, sačinit će izvješće Magistratu, da bi ovaj donio odgovarajuće odluke, poduzimajući u međuvremenu sve one mjere što ih hitnost slučaja nalaže, koje će ujedno biti nabrojene i u samom izvješću.

Vatrogasni zapovjednik ima se izim toga posvetiti:

- a.** nadzoru i upravljanju Vatrogasnim zborom, a pogotovo tome da se striktno poštuje disciplina među njima i točno sprovodi služba.
- b.** nadgledanju odgovarajućeg i dobrog održavanja pribora i strojeva, kao i održavanja u savršenom redu i čistoći istih u spremištima, poduzimajući u tom cilju česte preglede, da se uvjeri u njihovo dobro održavanje.
- c.** poduci u radnjama i u službi, kako redovnih vatrogasaca, tako i pomoćnih, da bi u slučaju požara svaki bez pometnje i zabune znao odgovoriti na sve zahtjeve svoje službe.
- d.** osobnom držanju teorijskog predavanja vatrogascima jedan puta tjedno, o postavkama na kojima je zasnovano djelovanje strojeva, o teoretskim postavkama gorenja raznih tvari i o gašenju požara, te konačno o svemu drugome što će Vatrogasni zapovjednik držati korisnim da vatrogasci znaju, kao vodilju pri gašenju požara, kao i
- e.** svakodnevnom dolasku u 9 sati prije podne kod gradskog referenta za pitanja požara, da bi ga izvjestio o svemu što se dogodilo, te da bi preuzeo svoje zapovjedi i obavjesti.

§ : 6.

Vatrogasni zapovjednik imat će godišnja primanja od ffor. 600, isplaćivana unaprijed iz mjeseca u mjesec.

§ : 7.

Vatrogasni zapovjednik izabrat će među momčadi jednog svog zamjenika, koji će ga zamjenjivati u slučaju odsutnosti ili bolesti, i morat će ga prijaviti Magistratu, da dobije suglasnost. Ovaj će dobiti zvanje Vatrogasnog dozapovjednika, svakog će se jutro u 8 sati

kod Vatrogasnog zapovjednika prijaviti na prijavak da dobije i izvrši zapovjesti koje će od ovoga dobiti u vezi službe i izvjestit će istoga o svim potrebama koje se pojave u spremištima vatrogasnih strojeva i pribora.

§ : 8.

Vatrogasci će svoje prebivalište po mogućnosti izabrati u gradu i morat će Vatrogasnom zapovjedniku dojaviti kućni broj, kao što i svaka moguća promjena ima biti hitno dojavljena istome.

§ : 9.

Iz cijele će se momčadi Zbora, bilo redovnih bilo pomoćnih vatrogasaca, stvoriti smjene, tako da jedna od njih od 8 sati ujutro jednog dana do osam sati prije podne sljedećeg dana bude dežurna i da preuzme na izvršavanje sve što joj povjeri Vatrogasni zapovjednik.

§ : 10.

Kako redovni, tako i pomoćni vatrogasci izvršavat će ono što im zapovjede nadređeni, izvršavajući u službi točno one dužnosti što po pravilima službe na njih spadaju; morat će držati stražu kad na njih po redosljedu dođe red, kao i točno se pojavljivati na vježbama i potruditi se usrdno da što prije do savršenstva usvoje sve dužnosti svoje službe.

Redovni vatrogasci uživat će godišnju naknadu od 50 fjorina, isplativu na gradskoj blagajni u tromjesečnim obrocima unatrag.

Pomoćni vatrogasci služe bez naknade, a uživaju samo takse i nagrade i natječu se za mjesto redovnih vatrogasaca u slučaju upražnjenja ili povećanja momčadi koja čini Zbor.

§ : 11.

U 10 sati navečer svaki se vatrogasac mora nalaziti u svom domu i ne smije ga napuštati prije zore, osim u slučaju požara.

§ : 12.

Vatrogasci će imati oznake, odnosno kapu s crvenom pletenom vrpcom i mesinganom granatom sprijeda, jedan pojas s mesinganom kopčom na kojoj je gradski grb i redni broj osoblja, te natpis vatrogasci.

Ove oznake ne mogu se nositi osim na praznične dane i u službi.

Prestankom članstva u Vatrogasnom zboru, dobivene oznake imaju se vratiti u ruke Vatrogasnog zapovjednika, koji će ih smjesta predati Magistratu.

§ : 13.

Kandidati za vatrogasnu službu u slučaju zamjene moraju potkrijepiti dokumentima:

- a.** životnu dob manju od 36 i veću od 18 godina.
- b.** bračno stanje - je li neženja ili u braku.

- c.** dosadašnju službu s ocjenom o vladanju nekom mehaničkom vještinom.
- d.** savršeno tjelesno stanje.
- e.** nepostojanje bilo kakve krivične ili teške prekršajne odgovornosti i uopće besprijekorno moralno vladanje.

§ : 14.

Kad god se vatrogasac neženja odluči na ženidbu, mora sačiniti odgovarajuću prijavu Magistratu, inače će, kršeći to, biti izbačen iz Zbora.

Čl. II. O službi vatrogasaca

§ : 15.

Služba vatrogasaca obuhvaća:

- a.** točno pridržavanje odredbi ovog Pravilnika, kao i izvršavanje svih ostalih zapovjedi nadređenih;
- b.** vježbe gašenja;
- c.** prisustvo držanju straže na stražarskim mjestima; ova služba vrši se u smjenama;
- d.** gašenje požara;
- e.** parade.

§ : 16.

Na pomoć Vatrogasnom zboru osniva se pomoćna momčad od 20 ljudi.

§ : 17.

Pomoćna momčad ima se staviti na raspoložbu kod požara za prijenos stvari ili robe koju treba spašavati, za dobavu vode u vjedrima (sićevima) ili drugim posudama, za vuču vozila i pumpanje.²

§ : 18.

Ova pomoćna momčad ima obvezu vježbanja pod zapovjedništvom Vatrogasnog zapovjednika zajedno s Vatrogasnim zborom.

§ : 19.

---

² Izraz doslovce znači "pomicanje ručica pumpe": riječ je o ručnoj pumpi, čiji klip pokreću dva ili četiri čovjeka gurajući ručicu nadolje, poput klackalice.

Službu vježbanja postupaka mora svaki pojedinac izvršavati onako kako mu je propisao Vatrogasni zapovjednik, koji će morati naznačiti mjesto i sat okupljanja i održavanja kada se svi pojedinci imaju pojaviti na vježbi.

§ : 20.

Vježbe će se održavati koliko god često Vatrogasni zapovjednik bude smatrao da treba, da bi se vatrogasci izvježbali i osposobili, no te se vježbe ne mogu držati rjeđe nego li jedamput mjesečno.

§ : 21.

Postupci vježbanja imaju za cilj upoznavanje vatrogasaca kako s postupanjem sa strojevima i ostalom opremom, tako i s metodama gašenja raznih vrsta požara, kao i uvježbavanje spretnosti u penjanju po ljestvama, u sigurnom kretanju kroz opasnosti, u spašavanju života ugroženih osoba, kao i vrijednosti i vrijednosti koje bi inače postale plijen vatre.

§ : 22.

Za pomoćnu momčad vježbe imaju za cilj podučiti ih u formiranju lanca za dostavu vode, u dovozu, punjenju i pražnjenju bačava, u prijevozu stvari i osoba te, na koncu, u pomicanju ručica pumpi.

§ : 23.

Za stražarsku službu određena je prostorija ispod kazališta.

Služba je na blagdane dnevna i noćna, a u ostale dane samo noćna i počinje s povećerjem vojske navečer do zore sljedećeg dana i obrnuto na praznike od zore ujutro do povećerja vojske navečer.

Službu vrše jedan redovan i jedan pomoćni vatrogasac.

§ : 24.

Ostala noćna stražarska služba, koja daje pravo na naknadu, je straža u kazalištima, plesovima i ostalim mjestima javnog okupljanja, a broj osoba koje su dužne vršiti je utvrđuje se na dvoje, tj. jedan redovan i jedan pomoćni vatrogasac.

Oni imaju dužnost pomno nadgledati sva mjesta izložena opasnosti, da bi je spriječili i uklonili iz povjerenog im lokala; ova će služba donositi naknadu od 30 novčića po večeri svakom stražaru i počinje četvrt sata prije predstave, a završava pola sata nakon nje.

§ : 25.

Sve što se odnosi na službi u slučajevima požara bit će izloženo u nastavku.

Čl. III. O spremištima ili depoima

§ : 26.

Postoje dva spremišta ili depoa smještena ispod zgrade Kazališta, smještena s južne strane, kako je već izloženo u §:3, koja čine mjesto okupljanja. Svako spremište sastoji se od jedne prostorije za odlaganje strojeva i ostale opreme za gašenje požara.

§ : 27.

Strojevi, pribor i ostalu opremu za gašenje požara predat će Gradski magistrat Vatrogasnom zapovjedniku putem inventara, koji će supotpisati Sudac-referent u stvarima požara i Vatrogasni zapovjednik, a sačinit će se u dva primjerka od kojih će jedan ostati kod ovog zadnjeg, a drugi će bit predan Magistratu.

Vatrogasni zapovjednik bit će odgovoran za dobro održavanje i redovito konzerviranje opreme koja mu je povjerena.

§ : 28.

Bačve moraju uvijek biti pune vode, a ova se ima mijenjati svakog mjeseca.

Čl. IV. Služba vatrogasaca u slučaju požara.

§ : 29.

Čim je dan znak za izbijanje požara, koji će hitno biti upućen s gradskog tornja i uz isticanje jedne crvene zastave danju, odnosno fenjera noću, noćni će stražar, tj. pomoćni vatrogasac, poći odmah probuditi Vatrogasnog zapovjednika i njegova zamjenika, i potom ostale vatrogasce, dok će redoviti vatrogasac odmah otvoriti spremišta, upaliti svjetla i pripremiti sve za brz prijevoz strojeva i opreme.

§ : 30.

Ako je noćnomu stražaru obavijest o požaru dostavila osoba koja vatrogasnom zboru ne pripada, on mora od te osobe uzeti izjavu o gradskoj četvrti i zgradi gdje je požar izbio, kao i o njegovu opsegu, i potom će morati odmah s tim podacima poslati pomoćnog vatrogasca do Vatrogasnog zapovjednika, koji će odmah odlučiti o potrebnim koracima, ali će ne otežući odmah dati izvijestiti Gosp. Gradskog kapetana, predsjednika Magistrata, suca-referenta u stvarima požara, te policijski komesarijat.

Vatrogasni zapovjednik mora se potom bez oklijevanja uputiti na požarište s onih strojem za koji smatra da je potrebno prema dobijenim podacima, ostavivši u spremištu jednog

čuvara, koji se ne smije udaljavati dok se požar ne ugasi i svi strojevi i sva oprema koja je uzeta ne bude vraćena u spremišta.

§ : 31.

Po dolasku na požarište odlučit će, jesu li sredstva s kojima je došao i ona koja osim Vatrogasnog zbora mogu pružiti osobe koje su se našle na licu mjesta, dovoljni za gašenje požara; nasuprot ako iznađe da mu je potreban veći broj osoba, mora odmah upozoriti Zapovjednika straže za bubnjare, te Gradsku stražu za zvono na gradskom tornju.

§ : 32.

Ne samo na zvon zvona i bubnjanje bubnjeva, već i na svaki drugi glas o požaru ili uzbuni zbog požara, bilo noću bilo danju, svaki vatrogasac, kako redovni, tako pomoćni, ima bez ikakva oklijevanja pojuriti prema spremištima da tamo dobije odgovarajuće zapovjedi. Svaki izostanak ili kašnjenje bit će najoštrije kažnjeni.

§ : 33.

Vatrogasni zapovjednik preuzima zapovjedanje na cijelom požarištu. Tim imenom misli se ne samo na zgradu koja gori, već i na one susjedne dijelove koji su u opasnosti i u kojima je potrebno da vatrogasci poduzmu određene radnje. U slučaju da Vatrogasni zapovjednik kasni, zamijenit će ga, do njegova dolaska, njegov zamjenik. Vatrogasni zapovjednik zapovjeda postupke, traži novu pomoć kako strojeva i opreme, tako i ljudstva, čini i određuje što smatra nužnim za gašenje požara ili za sprečavanje širenja, ali uvijek uz pristanak gradskog Suca-referenta.

§ : 34.

Svak će poslušno izvršavati što mu je određeno, s točnošću, pažnjom i u tišini, da se niti najmanje ne bi narušavao javni red i mir, te da se ne uzrokuje nered i zabuna na užtrb postupaka.

Svaki prekršaj ovog osnovnog principa bit će najstrože kažnjavao.

§ : 35.

Vatrogasni zapovjednik kao zapovjednik neće se nikad udaljiti s požarišta dok vatra ne bude ugašena. U času kad smatra da je njegova snaga nadvladana i da mu ne treba druge potpore, odmah će prepustiti svoj položaj Sucu-referentu, koji će narediti prestanak zvonjenja i obratit će se vojnim vlastima za prestanak bubnjanja, da bi se prekinula uzbuna građana. Istovremeno će Vatrogasni zapovjednik, putem svog zamjenika, odrediti povlačenje onih dijelova pomoćne momčadi, kako za koji bude držao da njihovo učešće više nije nužno; o odlasku vatrogasaca odlučit će Vatrogasni zapovjednik, a o strojevima i opremi mora se pridržavati odredbi § : 26. ovog Pravilnika.

§ : 36.

O svakom slučaju požara, u kojem su vatrogasci pružali pomoć, mora Vatrogasni zapovjednik sastaviti izvještaj Magistratu i mora naznačiti vrst požara, gradsku četvrt i broj kuće, ime vlasnika i odnosnog stanara zgrade u kojoj je požar izbio i po mogućnosti navesti uzrok i uzročnika požara, kao i broj vatrogasaca koji su sudjelovali u gašenju, te imenovati one koji su učešćem u drugim radnjama nakon gašenja požara zaslužili nagradu od 2,50 fiorina za redovne i 2 fiorina za pomoćne vatrogasce za cijeli dan i noć.

Na koncu trebaju posebno biti navedeni pojedinci, vatrogasci ili ne, koji su stekli pravo na nagradu prema § : 27. br. 4 Pravilnika o požaru. U roku, pak, od 48 sati podnijet će i iskaz oštećenih i izgubljenih strojeva i opreme, da bi ih se brzo moglo popraviti i nadomjestiti.

§ : 37.

Kod manjih požara, kad nije data uzbuna za građane, vatrogasci će, uz pomoć pomoćnih vatrogasaca, bez oklijevanja sami izvršiti sve radnje nužne za gašenje.

§ : 38.

Nakon gašenja požara, po povratku u spremišta, Vatrogasni zbor u pobrinut će se za sastavljanje popisa ljudstva koje je učestvovalo u gašenju, kao i sravniti opremu, te postupiti prema odredbama §:36 i napose će se pobrinuti za potpuno sušenje strojeva sa spužvama, krpama u ljetnje doba i grijanjem prostorija za hladna vremena. Popis aktivnog ljudstva s naznakom vremena provedenog u akciji za svakog pojedinačno, mora biti dostavljen Magistratu u roku od 12 sati od prestanka požara.

Čl. V. Razne odredbe

§ : 39.

Svaki puta kad hladnoća u zimsko doba bude takva da se voda u bačvama ledi, mora Vatrogasni zapovjednik poduzeti mjere u spremištima da se izbjegne zaleđivanje, pogotovo u slavinama bačava, kad god se omotači od kože i druga izolacija pokažu nedovoljni da zaštite slavine od leda.

§ : 40.

U svakoj vrsti službe, budući da je nužan red, ne može ga se postići bez dužne subordinacije podređenih spram nadređenih, pa je svakom pojedincu redovne ili pomoćne momčadi dužnost najstroži posluš spram zapovjednika i nadređenih, kojima duguje smjerno poštovanje.

Gradski vatrogasni zbor podređen je, kako je već rečeno, izravno Magistratu, i budući da ovaj svoje zapovjedi izriče putem Vatrogasnog zapovjednika, svaki pojedini član zbora dužan je poslušati sve ono što mu on zapovjedi jednako kao i Vatrogasni zapovjednik, koji je njegov organ.

U službi će pomoćni vatrogasci iskazivati poštovanje redovnim vatrogascima i držat će na umu da van službe ne postoje ni prava, niti osobne obveze među njima. Svaki onaj koji se osjeti uvrijeđen od nekog drugog ima pravo izreći prigovor Vatrogasnom zapovjedniku, koji će o događaju sastaviti izvještaj za gradskog Suca-referenta.

§ : 41.

Zabranjeno je u prostorije za dežurstvo i u odnosna spremišta uvođenje stranih osoba, kao i igranje bilo kakve igre. Prostačenje i pijanstvo ne samo u službi, već i van nje, budući se ne pristojе časnom vatrogasnom zboru, najstrože su zabranjeni, pa će svaki pojedinac koji to prekrši, biti najstrože kažnjen.

§ : 42.

Sve nesuglasice među vatrogascima imaju se riješiti onim sredstvima kažnjavanja, za koje Vatrogasni zapovjednik u dogovoru sa sucem izvjestiocem nađe za shodno.

§ : 43.

Svaki vatrogasac, redovan ili pomoćni, mora iskazivati poštovanje nadređenima i van službe.

§ : 44.

Svaka osoba koja uđe u službu u Vatrogasnom zboru obvezna je ostati na godinu dana, a ako želi istupiti iz službe, mora to najaviti tri mjeseca prije isteka godine, inače mu ostaje obveza za još jednu godinu i tako dalje. Najava se daje usmeno u Magistratu ili pismeno putem Vatrogasnog zapovjednika.

§ : 45.

Niti jedna osoba koja čini dio Vatrogasnog zbora, ne može se udaljavati iz grada i njegove okolice, bez da prije toga dobije dozvolu od Vatrogasnog zapovjednika. Želi li odsustvovati više od tri dana, zahtjev se mora predati Sucu referentu, a ovaj će izdati dozvolu uz prethodno povoljno mišljenje Vatrogasnog zapovjednika.

Ako se Vatrogasni zapovjednik želi udaljiti iz grada na samo jedan dan, o tome će izvjestiti Suca referenta, a ako to odsustvovanje bude od jedne noći i dva uzastopna dana, mora ishoditi dozvolu prethodnoga, koji mora biti u toku sa svime. U takvom slučaju Vatrogasni zapovjednik mora izvjestiti i Vatrogasnog dozapovjednika (zamjenika) da ga posve zamijeni, a u slučaju da odsustvo traje više od tri dana, mora pribaviti pismenu dozvolu Magistrata.

§ : 46.

U slučaju bolesti nekog od članova Zbora, bit će ona dojavljena Vatrogasnom zapovjedniku u roku od prvih šest sati od pojave bolesti, da bi on mogao, uz znanje Suca referenta, dati pozvati gradskog liječnika ili kirurga da pruže bolesniku besplatnu njegu kao i da se besplatno naruče lijekovi ako ima obitelj, odnosno da ga se besplatno smjesti u Gradsku bolnicu ako je nema. Kad god se bolest protegne na više od petnaest dana bolesnik mora, po ozdravljenju, pribaviti od liječnika koji ga je liječio svjedodžbu da ga bolest nije učinila nesposobnim za vatrogasnu službu. O oboljelima će Vatrogasni zapovjednik voditi točan upisnik.

U slučaju smrti nekog od vatrogasaca u Gradskoj bolnici, uprava iste izvijestit će o tome Magistrat na dalje ravnanje.

U slučaju bolesti Vatrogasni zapovjednik izvijestit će se o tome Magistrat i Vatrogasnog dozapovjednika (zamjenika).

§ : 47.

Svakoj osobi učlanjenoj u Vatrogasni zbor Magistrat će izdati odgovarajuću odluku o imenovanju.

§ : 48.

Svi prekršioци odredaba ovog Pravilnika ukoliko ti prekršaji nisu po svojoj naravi teški policijski prekršaji ili krivična djela, bit će od Suca referenta pokuđeni i ukoreni u prisutnosti Vatrogasnog zapovjednika, a u ponovljenom prekršaju otpušteni iz službe, prestajući na taj način biti dijelom časnog Vatrogasnog zbora, kao nedostojni dalje službe u istom, i ako otpuštenik nije rodом iz Rijeke, zavisno od slučaja bit će po nadležnoj vlasti protjeran u svoj zavičaj.

§ : 49.

One osobe, koje se protivno očekivanjima, pokažu krivima za teške policijske prekršaje ili krivično djelo, bit će neodložno predane nadležnoj vlasti na dalji zakonski postupak i kažnjavanje, a oni kojima ne bude donesena oslobađajuća presuda, bit će kao nedostojni ili kao sumljivi, ispisani iz članstva časnog Vatrogasnog zbora i prema njima će se postupati kao u prethodnom paragrafu.

§ : 50.

Sve će osobe upisane u ovaj zbor biti preporučene uglednom trgovačkom staležu i ostalim raznim majstorima zanata, da im s prednošću spram ostalih ne uzmanjka stalan posao, dok je van vremena službe svakome slobodno obavljanje vlastitog zanata ili zanimanja, a oni osim toga, kako je već rečeno, tijekom kakve bolesti bivaju besplatno liječeni od plaćenih gradskih liječnika i kirurga, i primaju besplatne lijekove, ili pak besplatan smještaj u Gradskoj bolnici, kao i kad su se svaki puta dobrom službom od neprekidnih šest godina posebno istakli i zavrijedili poštovanje nadređenih, zavrijedit će poseban obzir svaki puta

kad, zbog poodmaklih godina ili zbog kronične bolesti, budu trebali smještaj u Gradskoj bolnici,³ a imat će pravo na takav smještaj svaki puta ako se nađu nesposobni za vlastito izdržavanje radi nekog nesretnog slučaja koji im se dogodio tijekom gašenja požara dok su vršili svoju dužnost u vatrogasnoj službi.

§ : 51.

Važnost službi povjerenih Vatrogasnom zboru, a to su upravo spašavanje imovine i osoba od najveće nesreće, te vjera koju su mu ukazali građani, ostavljajući na upravljanje i poštenje osobama koje ga čine svo svoje imanje, znat će nadahnuti revnost, energiju i poštenje svih vatrogasaca da utvrde svoj častan Zbor u javnu štovanju, pa da kroz to štovanje zasluže onaj ugled koji i pripada i spontano se u javnosti i pridaje osobama što probitak bližnjega i javnosti stavljaju ispred vlastita probitka.

Rijeka, 26. siječnja 1863.

---

³Misli se na odjel ubožnice pri bolnici.

